

Türkad

YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE GAZETE METİNLERİNİN KULLANIMI

Roghayyeh GHAFARI¹

ÖZET

Yabancı dil öğretiminde malzeme olarak kullanılan metinler, dil öğretiminde büyük bir önem taşımaktadır. Özellikle orta seviyede kullanılmak üzere seçilen metinler, hem amaç ve kazanım işlevli hem de gündelik hayata özgü metinler olmalıdır. Bu doğrultuda, hedef dili ana dili olarak kullanan kişilerce yazılmış olan özgün metinler, yabancı dil derslerinde kullanılmaya uygun metinler olarak değerlendirilmiştir. İster yazılı ister sözlü olsun özgün metinler, iletişimsel edinç kazanmada büyük rol oynamaktadır. Yaşam içindeki durumlara uygun dil davranışları kazanmak için vazgeçilmez koşul, özgün metinlerdir. Gazete yazıları ise özgün metinlerin içinde yer alan, öğrenilmesi gereken kelime ve dilbilgisi kurallarını içinde barındıran yazılı metinlerdir. Ancak, yabancılar için kullanılan özgün metinler, öğrencilerin ilgi alanları ve seviyelerine uygun bir şekilde seçilmelidir. Bu çalışmada, özgün metinler içinde yer alan gazete metinlerinden rastgele üç farklı metin seçilmiştir. Bu metinler dilbilgisi açısından incelenmiştir. Her metin ayrı ayrı incelenmiş ve bu metinlerde kullanılan dilbilgisi konuları çıkarılmıştır. Elde edilen verileri temel alarak, bu metinlerin B2 seviyesinde ders malzemeleri olarak kullanılmalrı uygun görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yabancı dil öğretimi, özgün metinler, gazete metinleri.

USING TEXTS OF NEWSPAPER IN TEACHING TURKISH AS FOREIGN LANGUAGE

ABSTRACT

The lesson materials used in foreign language teaching are of great importance. Texts as materials, play a major role in language teaching. Selected and used text in the foreign course classes should be functional, that is, these texts should be specific to daily life. In this direction, the original texts are written in the people who use it as the main language of the target language and these texts were regarded as text suitable for use in foreign language lessons. Whether written or verbal (spoken), original texts play a major role in acquiring communicative attainment. Indispensable condition for acquiring language behaviors appropriate to situations in life is original texts. Newspaper writings are written texts that help to apply the learned vocabulary and grammar rules contained in original texts. However, the original texts used for the foreign course classes should be selected in accordance with the interests and levels of the students. In this study, three different texts were randomly selected from the newspaper texts contained in the original texts. These texts have been examined in terms of grammar. Each text has been examined separately and the grammatical terms that used in these texts have been removed. Based on the data obtained, it was considered appropriate to use these texts as material for the B2 level.

Key Words: Foreign language teaching, original texts, newspaper texts.

Giriş

Dil insanlar arasında iletişimi ve anlaşmayı sağlayan bir araç olarak tanımlanmaktadır. İnsanlar konuştukları dil ile başka insanlar ile görüşlerini, düşüncelerini paylaşmaktadırlar. Bu paylaşımın daha sağlıklı ve etkili olabilmesi için insanlar dillerini bilmedikleri insanların dillerini, kültürlerini öğrenmek, coğrafyalarını daha iyi tanımak istedikleri için ya da ticari veya eğitim imkanlarından yararlanmak istedikleri için her geçen gün dil öğrenimi ve öğretimi yaygınlaşmakta ve artmaktadır. Günay dilin belli başlı özelliklerinden şu şekilde söz etmiştir (2013, s. 16-17):

Dil, belli bir grup içinde konuşulur, yani tek bir kişiye ait dil yoktur. Bu da dil denen olgunun kurallarını, birden çok kişinin bilmesi demektir.

Dil, iletişim amacıyla vardır. İletişim kavramının tanımını düşündüğümüzde, iletişimin en az iki kişi arasında gerçekleştiği açıktır. Günümüzün moda terimi kitle iletişimini

¹ Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi Bilim Dalı Doktora Öğrencisi, roghayyeh.ghaffari@gazi.edu.tr

düşündüğümüzde iletişim içindeki insanların sayısı milyonlarla tanımlanabilmektedir.

Dil toplumsal bir olgudur. Bu toplumsallık da, belli bir dilsel grup için geçerlidir. Yani farklı toplumlardan yapay olarak oluşmuş bir topluluğun ortak dili olamaz.

Dil, bir kavram ya da anlamsal içerikle (gösterilen), bir sessel imgeden oluşan (gösteren) gösterge dediğimiz saymaca ve uzlaşım sal nesnelere kullanılan bir dizgedir.

Kendisi olmadığı halde kendisi yerine kullanılan göstergeler dizgesi dili oluşturur. İşte bu özellikte de dilin kolay bir iletişim aracı olmasını sağlar.

Bir dili öğrenmekte temel amaç, öğrencilerin dilbilgisi kurallarını doğru bir şekilde kullanarak anlama ve anlatma gücünü geliştirmeleri ve yaşadıkları ortamla iyi bir iletişim kurabilmeleridir. Anadili farklı olan öğrencilere Türkçeyi daha başarılı bir şekilde öğretmek için, Türkçenin öğrenciler tarafından sevilmesi ve dilbilgisi konularının etkili bir biçimde sunulmasıyla sağlanabilir. Türkçenin yabancı bir dil olarak öğretiminde dilbilgisi konularının belli becerileri destekleyecek şekilde sınıflandırılıp sınırlandırılması ve yapılandırılması gerekmektedir (Tüfekçioğlu & Yıldırım, 2016, s. 262). Aslında dilbilgisi kurallarını iyi öğrenmek, öğrencide okuduğunu iyi anlayacak ve düşündüklerini iyi ve doğru bir şekilde ifade edebilmesini sağlayacaktır. Ancak dil bir bütündür ve bütün özellikleriyle öğretilmesi gerekir. Hem beceri boyutunda hem de bilgi boyutunda dile verilen önem tümleşik bir anlayışla verilmelidir. Bu durum, eğitim öğretim ortamlarında dil becerilerinin tümleşik bir anlayışla öğretilmesini zorunlu kılmaktadır. Yabancı dil öğretiminde ilkelerden biri dört temel dil becerisini geliştirmektir. Bu beceriler, dinleme, konuşma, okuma ve yazmanın işlevsel bütünlüğünden oluşmaktadır. Dili bir iletişim aracı olarak kullanmayı öğretirken, bu dört temel becerinin birlikte yürütülmesi gerekmektedir (Demir'den aktaran, Kara, 2010, s. 408)

Yabancı dil öğretiminde dil becerilerini geliştirmek için sınıfta kullanılan materyaller büyük önem taşımaktadır. Her becerinin geliştirilmesi için hazırlanacak materyaller elbette farklılık gösterecektir. Örneğin, dinleme becerisi için daha çok ses kayıtları, şarkı gibi işitsel materyaller kullanılırken konuşma becerisi için öğrenciyi konuşmaya yönlendirecek konu başlıkları, sorular, görsel ve işitsel materyaller gibi çok geniş bir materyal yelpazesinden yararlanılır. Okuma becerisinin geliştirilmesi için kullanılacak materyallerin ise şüphesiz yazılı metinler olması gerekir (Kınay, 2016, s. 289).

Okuma becerisini geliştirmek için kullanılan metinler çok önemlidir. Bu metinler, kullanım işlevli, kelime hazinesini geliştiren, anlatım gücünü geliştiren, bilgi iletici, kişisel deneyimleri arttıran, farklı bakış açıları kazandıran metinler olmalıdır.

Materyal olarak belirli amaçlarla oluşturulmuş yapay metinler kullanılabileceği gibi özgün dil kullanım örneklerinden de yararlanmak mümkündür (Atak & Çetin, 2016, s. 228). Özgün metinler, öğrencilere yaşam içindeki durumlara uygun dil davranışlarını kazandırır. Ayrıca, bu metinler öğrencileri okumaya yöneltir, okuma bilgilerini artırır, ön bilgilerini güncelleştirir.

Dil Öğretiminde Metinler

Öğrencilerin okuma becerileri dil düzeylerine uygun bir metin ile geliştirilir. Kullanılacak metinlerle sözcük öğretimi hedeflenebilir ya da her hangi bir dilbilgisi konusunun öğretimi gerçekleştirilebilir ya da hedef dile ait kültürün aktarımı için de metinler sıkça kullanılabilir. Bu nedenle öğretim sırasında seçilen metin hedef dilin öğretimi açısından son derece önem taşır.

Dil öğrencilerinin, öğrenim süresince karşılaştıkları metinler ve bu metinlerin öğrencilerin düzeylerine uygun olup olmadığı, yani öğrencinin seçilen metni anlayıp anlayamayacağı iyi bilinmelidir. Öğrenim sürecinde metinler iki biçimde karşımıza çıkabilir (Tüfekçioğlu & Yıldırım, 2016, s. 290):

Özgün Metinler

Herhangi bir dil öğretim kaygısı olmaksızın doğal iletişim ortamlarında anadili konuşucuları için üretilmiş malzemelerdir (Durmuş, 2013, s.1295). Güneş (2013, s.6) ise, özgün metinlerin dil öğretimi için hazırlanmış, ancak konuşma, kendini ifade etme, öğrenilen kelime ve dilbilgisi kurallarını uygulamaya yardım eden, işitse, görsel ve yazınsal dokümanlar olduğunu belirlemiştir. Gazete yazıları, mektuplar, afişler, yemek tarifleri, notlar, şiirler, haberler, resimli romanlar, roman özetleri, hikâyeler vb. yazıları bu tür yazılardandır. Öğretim sürecinde bu metinler, öğrencilerin hem kelime bilgisi hem de dilbilgisi yapısı açısından uygulama alanı gibi görev yapar ve bu öğelerin iyi öğrenilmesini

sağlar. Bu metinler dil öğretiminde, iletişim amaçlı üretilmiş veya seçilmiş metinler olmaktadır.

Uyarlanmış/Değiştirilmiş Metinler

Yabancı dil öğretiminde, özgün metinleri, ileri seviyelerde özgün hâliyle olduğu gibi kullanmak, öğrencilerin metni anlayıp okuyabilmeleri açısından sorun yaşatmayabilir. Ancak aynı durum orta seviyelerdeki öğrenciler için söz konusu olamaz çünkü bu seviyede öğrenciler birçok dilbilgisi konusunu kelimeyi öğrenmedikleri için özgün metinler onlara sorunlar yaşatabilir. Young (1999, s. 350) ise yabancı dil öğretiminde öğrencilerin başlangıç ve orta seviyelerde özgün metinlerin olduğu gibi verilmesinin öğrencilerin ikinci dile karşı ilgilerinin kaybetmelerine neden olmasından söz etmiştir. Tüfekçioğlu & Yıldırım (2016, s. 292) ise ileri düzey öğrencilerinin özgün metinleri kullanılmasında herhangi bir sakınca görülmemesini vurgulamışlar ancak bu metinlerin başlangıç düzeydeki öğrencilerin okuma ve dinlemeye yönelik kaygılarının olduğunun destekleyen nitelikte olduğunu söyler. Bu nedenle kaygıyı en aza indirmek ve öğrencilerin kendilerine olan güvenlerini sağlamak amacıyla bu düzeydeki öğrencilere, düzeye göre uyarlanmış metinler verilmesi daha uygun olabilir.

İkinci dil öğrencilerinin karşılaştıkları girdiyi anlaşılabilir yapmak için izlenen yolun genellikle hedef metni öğrencinin dil yeterlik düzeyine göre uyarlama/değiştirme olduğu görülmektedir. Yıllar boyunca metinleri, materyalleri daha anlaşılabilir yapmak ve aynı zamanda öğrencileri basitleştirilmemiş özgün çalışmalarını okumaya hazırlamak için bilinçli olarak sadeleştirilmiş, değiştirilmiş uyarlanmış, düzenlenmiş, ayarlanmış ya da yeniden düzenleme yoluyla metinler kullanılmıştır (Young, 1999, s. 350).

Türkçede Sözcük Türleri

Sözcük türlerinin sayısı bellidir. Ama dilbilgisi uzmanlarına göre sözcük türleri farklı sayılarda gösterilmektedir. Türkiye Türkçesini en ayrıntılı ele alan araştırmacılardan biri Banguoğlu'dur. Banguoğlu (2011, s. 319) Türkçedeki sözcük türlerini kelime çekimi başlığı altında: Ad, sıfat, zamir, zarf, takı, bağlam, ünlem ve fiil olmak üzere 8 türe ayırır.

M. Ergin (2013, s. 216) Türkçede sözcük türlerini anlam ve işlev bakımından değerlendirmiştir ve bu sözcükleri üç ana bölüme almıştır: 1. İsimler, 2. Fiiller, 3. Edatlar. İsimler bölümünde, “çokluk eki, iyelik ekleri, aitlik eki, durum ekleri, eşitlik ekleri, yön ekleri, soru eki, yani ismin işletme eklerini, sıfatlar, zarflar, zamirleri” anlatır. Edatlar bölümünde, ünlem edatları, bağlama edatları, sıralama edatları, denkleştirme edatları, karşılaştırma edatları, cümle başı edatları, sebep edatları, miktar edatları, zaman edatları ve yer yön edatları almıştır.

Gencan (2001, s. 171) Türkçede sözcük türlerini 8 türe ayırmıştır: Ad, sıfat, adıl, eylem, belirteç, ilgeç, bağlaç, ünlem. Gencan, sınıflandırmasında “ilgeç, bağlaç ve ünlem” sözcüklerini bölümler içerisinde değerlendirmiştir ve her birisini ayrı sözcük türü olarak adlandırmıştır.

Atabay ve diğerleri (1983, s. 23-24) Türkçedeki sözcük türlerini 8 türe ayırmışlardır: Ad, sıfat, belirteç, adıl, ilgeç, bağlaç, ünlem, eylem.

Hengirmen (2006, s. 115) Türkçedeki sözcük türlerini 8 türe ayırmıştır: Ad, sıfat, adıl, belirteç, ilgeç, bağlaç, ünlem, eylem.

Korkmaz (2014, s. 229) Türkçede sözcük türlerini üç bölümde incelemiştir: Birinci bölüm, “anamlı adlar, sıfatlar, zamirler, zarflar, fiiller”. İkinci bölüm, “görevli kelimeler, edatlar, bağlaçlar”. Üçüncü bölüm, “anamlı-görevli kelimeler, ünlemler”.

Kahraman (2001, s. 57-58) Türkçedeki sözcük türlerini iki ana bölüme almıştır: 1. Temel sözcükler, 2. Yardımcı sözcükler. “Adlar ve fiilleri” temel sözcükler” ve “ilgeç, bağlaç, ünlem”i genel edat adı altında yardımcı sözcükler içerisinde alarak değerlendirmiştir. Adlar içerisinde de sıfat, adıl ve belirteç vardır. Kahraman Türkçedeki 8 tür sözcüğü değerlendirmiştir. Ad, sıfat, adıl, belirteç, ilgeç, bağlaç, ünlem ve fiil sözcüklerini iki ana başlık altında ele almıştır.

Dil alanında çalışan uzmanların sözcük türü sınıflandırmalarını değerlendikten sonra, bu sözcük türlerini bu çalışma için üç farklı gazeteden alınan metinlerde inceleyip bu metinlerin içerdiği dilbilgisi kurallarını belirledikten sonra hangi düzeyde verilmeleri gerektiğine dair sonuç elde edilmeye çalışılmıştır.

Yöntem

Bu çalışmada, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsayan nitel araştırması olan doküman incelenmesi yöntemi kullanılmıştır (Yıldırım & Şimşek, 2016, s. 189).

Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak, 28.11.2016 tarihinde ulusal düzeyde yayınlanan “HABERTÜRK, HÜRRIYET VE SABAH” gazetelerinden rastgele üç farklı metin seçilmiştir. Bu metinler dil bilgisel açıdan incelenmiştir. Söz konusu gazetelerdeki seçilen metinlerin içerisinde kullanılan sözcük türleri çıkarılmış ve düzeylere göre sınıflandırılmıştır. Bu verilerden sonra metinlerin ders malzemesi olarak hangi düzeyde ve ne şekilde kullanılacaklarına dair önerilerde bulunulmuştur. Metinlerin orijinali çalışmanın ekler bölümünde verilmiştir.

Bulgular

Bu bölümde, gazetelerden seçilen üç metnin içeriği dil bilgisel yapı açısından ayrı ayrı şekilde incelenmiş ve metinlerdeki dilbilgisi yapıları Yunus Emre Enstitüsünün Yedi İklim Türkçe ders kitaplarında işlenen dilbilgisi yapılarının düzeylerine göre değerlendirilmiştir. Buradan hareketle gazete metinlerindeki bütün dilbilgisi yapıları incelenerek her yapının hangi düzeyde öğretileceği ile ilgili tasnifler yapılmıştır.

Ekte, Yunus Emre Yedi İklim Türkçe Ders kitaplarındaki düzeyler tabloda sınıflandırılarak yer almaktadır ve bu metinlerdeki kullanılan dilbilgisi yapıları bu sınıflandırmaya göre değerlendirilmiştir. Bu metinlerdeki dilbilgisi yapıları incelenmiştir ve her yapının hangi düzeye ait olduğu gösterilmiştir. Bu şekilde gazete metinlerinde dilbilgisi yapılarının nasıl kullanılması ve daha çok hangi düzeye doğru kullanılması tespit edilmeye çalışılmıştır.

Tablo 1: Ekler Bölümünde 2’inci Ekte Yer Alan Metnin (Kış Mevsiminde Cilt Bakımı) İçeriğindeki A1 ve A2 Düzeyi Dilbilgisi Yapılar

A1 Ders Kitabı Dil bilgisel Yapı Sıralaması (Kelimelerin basit, türemiş ve birleşik olması açısından)		
1.Ünite: Bu, ısı-t-ıcı-lar, odalar-da	2.Ünite: Çalış-ın, kar-ış-tır-ın, yıka-y-ın, yüz-ü-n-den, koy-un, dol-dur-un, unut-ma-y-ın, at-ın, işaret ed-er.	3.Ünite: Yi-y-ecek-ler-i, diren-c-i-n-i, bahsetmek iste-r-im, su ile, kış-ın, kış ay-lar-ı, öğle saat-ler-i-n-de, saat, 5-8 dakika, 5 dakika, 15 dakika, fırtına-lı, rüzgâr-lı, yağ-mur-lu, kar-lı, kuvvet-li, sol-gun yüz-lü, her tür-lü, hasta-lık, tehlike-li, güzel-lik,
4.Ünite: Ol-an-a kadar,	5.Ünite: kış mevsimi, cilt bakımı, kışın havanın soğuk olması, havanın hafif yağmurlu, hafif karlı olduğu, rahmetlerin cilde değmesi, kış ayları, güneş ışığı, güneşin en kuvvetli olduğu, öğle saatleri, demir kaynağı, cildin rengi, badem kepeği, çorba kaşığı, evin içi, evin içinde havası, ruh hali, vazoların içi,	6.Ünite:-----

	masanızın üzeri, dördte biri, bardağın kenarı, nem oranı, havanın çok kuru olduğu,	
7.Ünite: En kuvvetli		
A2 Ders Kitabı Dil bilgisel Yapı Sıralaması (Kelimelerin basit, türemiş ve birleşik olması açısından)		
1.Ünite: Soğuk-tan sonra, geç-tik-ten sonra,	2.Ünite: Yeter-i kadar	3.Ünite: Ancak,... de, hem hem de, İşte-r-im, ol-ur, için, etki-ler, ve, ile,
4.Ünite: Et-me-y-e, yap-ma-y-a, yürü-y-üş, besle-n-me, kullan-ma-ma-y-a	5.Ünite: Çık-ıp, çık-madan, dur-arak, seç-ip	6.Ünite: Kullan-a-bil-ir-siniz, kuru-y-a-bil-ir, öğren-e-bil-ir-siniz
7.Ünite:-----	8.Ünite: Al-ma-y-an, ol-an,	

Tablo 2: Ekler Bölümünde 2'nci Ekte Yer Alan Metnin (Kış Mevsiminde Cilt Bakımı) İçeriğindeki B1 ve B2 Düzeyi Dilbilgisi Yapılar

B1 Ders Kitabı Dil bilgisel Yapı Sıralaması (Kelimelerin basit, türemiş ve birleşik olması açısından)		
1.Ünite: Yıka-r-ken,	2.Ünite:-----	3.Ünite: Ter-le-r-se, ol-ma-dı-y-sa
4.Ünite: Art-ır-ır, doğ-ur-ur, nem-len-dir-mek gerek-ir, can-lan-dır-ır	5.Ünite:-----	6.Ünite:-----
7.Ünite:-----		
B2 Ders Kitabı Dil bilgisel Yapı Sıralaması (Kelimelerin basit, türemiş ve birleşik olması açısından)		

1.Ünite:-----	2.Ünite:-----	3.Ünite:-----
4.Ünite: Kar-lı ol-duğ-u, kuvvet-li ol-duğ-u	5.Ünite:-----	6.Ünite: Güneş-len-miş, güzel-leş-tir-ir
7.Ünite: Ol-ma-sı, değ-me-si, oluş-tur-duğ-u-nuz, dol-dur-duğ-u-nuz,	8.Ünite:-----	

Tablo 3: Ekler Bölümünde 3'üncü Ekte Yer Alan Metnin (Görme Engelliler için Son Teknoloji) İçeriğindeki A1ve A2 Düzeyi Dilbilgisi Yapıları

A1 Ders Kitabı Dil bilgisel Yapı Sıralaması (Kelimelerin basit, türemiş ve birleşik olması açısından)		
1. Ünite: Engel-li-ler, baş+kent-te, uygula-ma-lar, teknoloji merkez-i-n-de, hizmet-ler, saye-si-n-de, alan-lar-da, alanlar, içinde, geliş-me-ler, kullan-ım-lar, çalış-ma-lar, kaset-ler, üye-ler, bilgisayar-lar, bilgisayar-lar-da, doküman-lar, roman-lar,	2. Ünite: Bilgi-y-e, hizmet-ler-den, taraf-ı-n-dan, Hayat-a, dikkat çek-i-yor, tara-y-ıcı-dan,	3. Ünite: Uygula-ma-lar-la, sağ-lık, engel-li, hayat-ı-n-ı, 30 bilgisayar ile, Teknoloji ile, test-ler-i-n-i, doküman-lar-ı-n-ı, roman-lar-ı-n-ı,
4. Ünite:-----	5. Ünite: Gör-me engel-li, Büyük+şehir Belediye-si, engel-li-ler-in yanı, Büyükşehir Belediye'-si-nin Ankaray Beşevler metro istasyon-u, -, üye-ler-in kullan-ıml-ar-ı, Braille alfabe-si, kişi-nin yazılı ve ses-li kullan-a-bil-me-si, ekran yazı-lar-ı, oku-ma program-ı, geveze ad-lı, Türk-çe sentez-le-y-ici, ders kitap-lar-ı, ders not-lar-ı,	6. Ünite: Merkezdeki,
7. Ünite: En son,		
A2 Ders Kitabı Dilbilgisel Yapı Sıralaması (Kelimelerin basit, türemiş ve birleşik olması açısından)		

1.Ünite: -----	2. Ünite: İçin ,	3.Ünite: -----
4.Ünite: Gör-me, geliş-me,	5.Ünite: Ulaş-ıp, edil-erek, Öde-meden, tara-y-ıp,	6.Ünite: Al-a-bil-i-yor
7.Ünite: -----	8.Ünite: Hizmet ver-en, yan-ı-n-da ol-an, bul-un-an, ver-il-en, sağla-y-an,	

Tablo 4: Ekler Bölümünde 3'üncü Ekte Yer Alan Metnin (Görme Engelliler için Son Teknoloji) İçeriğindeki B1ve B2 Düzeyi Dilbilgisi Yapılar

B1 Ders Kitabı Dilbilgisel Yapı Sıralaması (Kelimelerin basit, türemiş ve birleşik olması açısından)		
1.Ünite: -----	2.Ünite: -----	3.Ünite:
4.Ünite: Kolay-laş-tır-acak,	5.Ünite: Bağ-la-n-ıyor, yarar-lan-ıyor, ed-il-erek,	6.Ünite: Yap-ıl-ıyor, Bul-un-uyor,
7.Ünite:		
B2 Ders Kitabı Dilbilgisel Yapı Sıralaması (Kelimelerin basit, türemiş ve birleşik olması açısından)		
1.Ünite:	2.Ünite: -----	3.Ünite: -----
4.Ünite: Bul un duğ u,		
5. Ünite:-----	6.Ünite: Dona-t-ıl-muş,	7.Ünite: Kullan-a-bil-me-si,
8.Ünite: -----		

Tablo 5: Ekler Bölümünde 4'üncü ekte Yer Alan Metnin (Ergenlik Dönemi ve Sorunlarla Başa Çıkma Yolları) İçeriğindeki A1 ve A2 Düzeyi Dilbilgisi Yapılar

A1 Ders Kitabı Dilbilgisi Yapı Sıralaması		
<p>1. Ünite: genel-de bu kız-lar-da yaş-lar ara-sı-n-da değiş-im-den çocuk-luk-tan erin-liğ-e hormon-lar vücut-ta sivilce-ler çil-len-me-ler şey-ler asl-ı-n-da temel-i-n-de sorun-lar yol-lar bak-ış-lar-dan yadırga-ma-lar çık-ar-ma kural-lar-a örnek-ler-i ser-gi-le-r değiş-im-ler-in şekil-de özel-lik-ler-i-n-den bir-i-si-dir çat-ış-ma-lar baş-ka-lar grup-lar kişi-ler o-n-lar-a arkadaş-lar-ı-y-la</p>	<p>2. Ünite: Çalış-ın, Yapı-sı Buna-l-ım-a İçi-n-e Kendi-n-e Otorite-y-e Kural-lar-a Atla-t-a-bil-mekte-dir Geç-ir-mekte Etki-le-y-e-bil-mekte-dir Yaş-a-m-ı-n-ı Seç-il-mekte O-n-lar-a Çalış-ıl-makta-dır Ben(i)z-e-me-y-e Çık-a-bil-mekte-dir Çevre-si-y-le Gir-e-bil-mekte-dir Bu-n-un Belir-gin-leş-me-si Yarat-tığ-ı</p>	<p>3. Ünite: Er-gen-lik Hız-lı Yaş-ı Çocuk-luk Er-in-lik Kim-lik Hormon-lar-ı Sorun-lar-la Kişi-lik İnat-çı-lı Huzur-suz-l-uk Kendi-n-i Güven-siz-lik Çekin-gen-lik Hayal-ci-lik Sayı-sız Tutar-sız Her tür-lü Yıl-lık Ol-um-suz Sağ-lık-lı Bun-a-l-ım-ı Yaş-a-m-ı-n-ı Anla-m-ı-y-la Baş-ka-lar-ı-n-ı Karamsar-lık Duygu-sal-lık Hırçın-lık Çevre-si-y-le Kapan-ık-lık Arkadaş-lar-ı-y-la Sürek-li Hırsız-lık Zarar-lı Arkadaş-lık-lar</p>
<p>4. Ünite Kabul-len-e-bil-eceğ-i</p>	<p>5. Ünite: Hormon-lar-ı-nın Kimliğ-i-nin belir-gin-leş-me-si cinsiyet hormon-lar-ı-nın vücut- ta yan etki olarak yarat-tığ-ı ergen-in hemen kabul-len-e-bil-eceğ-i Bocala-ma-nın temel-i Ergen-lik Dönem-i yalnız kal-ma eğil-im-i can sıkıntı-sı</p>	<p>6. Ünite: Çevre-de-ki Grup-lar-ı-n-da-ki</p>

	<p>davran-ış örnek-ler-i Kimlik ara-y-ış-ı Ergen-lik dönem-i-nin rol çatış-ma-lar-ı meslek grup-lar-ı-n-da-ki Değiş-ik kişi ve kişi-lik-ler-in kendi-si</p>	
<p>7. Ünite en hız-lı dönem-dir, yok-tur, değil-dir, en büyük</p>		
<p>A2 Ders Kitabı Dilbilgisi Yapı Sıralaması</p>		
<p>1.Ünite:-----</p>	<p>2. Ünite: Gibi kadar</p>	<p>3.Ünite: Yat-ar Başar-ı-sız-lık Geçin-e-me-m Ancak,... de, hem hem de, İste-r-im, ol-ur, için,</p>
<p>4.Ünite: Kabul-len-me-me Bocala-ma Belir-gin-leş-me Çil-len-me Bocala-ma Çık-ma Gir-me Sergi-le-me hırçın-laş-ma sinir-len-me zıt-laş-ma kal-ma seç-il-mekte beğen-me-me konuş-ma geliş-me çatış-ma seç-me ben(i)z-e-me-y-e oluş-tur-ma-da ara-y-ış-ı-n-dan söy-le-me</p>	<p>5.Ünite: Ol-arak</p>	<p>6. Ünite: Kabul-len-e-bil-eceğ-i Gir- e-bil-mekte-dir</p>
<p>7.Ünite: -----</p>	<p>8.Ünite: Alış-a-ma-y-an / bul-un-an Yadırğa-y-an / bocala-y-an Kabul-le-n-en Ben-imse-y-en</p>	

Tablo 6: Ekler Bölümünde 4'üncü Ekte Yer Alan Metnin (Ergenlik Dönemi ve Sorunlarla Başa Çıkma Yolları) İçeriğindeki B1ve B2 Düzeyi Dilbilgisi Yapılar

B1 Ders Kitabı Dilbilgisi Yapı Sıralaması		
1.Ünite: -----	2.Ünite: -----	3.Ünite: -----
4.Ünite: Atla-t-a-bil-mekte-dir Ol-uş-tur-a-ma-dıĝ-ı	5.Ünite: Kendi-n-i Kendi-n-e kendi	6.Ünite: Sinir-len-me Kabul-le-n-en Bul-un-an Çalış-ıl-makta-dır Kabul-len-bil-en Çık-a-bil-mekte-dir Geçin-e-me-m
7.Ünite: -----		
B2 Ders Kitabı Dilbilgisi Yapı Sıralaması		
1.Ünite:-----	2.Ünite: -----	3.-----
4.Ünite: süreç ol-duĝ-u bir şey ol-duĝ-u-n-u fırsat ol-duĝ-u-n-u Yarat-tıĝ-ı Daĝınk-lı-lıĝ-ı Gerek-tiĝ-i-n-i Ol-duĝ-u-n-u Karşı-laş-tıĝ-ı Deĝiş--ik-liĝ-in		
5. Ol-uş-tur-a-ma-dıĝ-ı için	6.Ünite:-----	7.Ünite: Ol-ma-sı Belir-gin-leş-me-si Atla-t-a-bil-mekte-dir Etki-le-y-e-bil-mekte-dir Kabul-len-bil-en
8.Ünite: -----		

Tablolarda görüldüğü gibi, gazete metinlerinde kullanılan dilbilgisi yapıları B2 düzeyinde işlenmesi gereken yapılardan da oluşmaktadır. Başlangıç seviye olan A1 düzeyinden B2 düzeyine kadar dilbilgisi konularının birçoğu bu metinlerde kullanılmıştır. Çalışmada temel aldığımız dilbilgisi sıralama dikkate alınarak, bu sıralamaya göre öğrencilere B2 düzeyine kadar dilbilgisi konularının hepsi işlenmiş olmaktadır. Gazete metinleri ise B2 düzeyinin sonlarına doğru dilbilgisi yapılarını içeriğinde kullanmaktadır.

Sonuç ve Öneriler

Çalışmanın bulgular bölümünden elde edilen veriler temel alınarak seçilen gazete metinlerinde B2 düzeyinde dilbilgisi yapılarının yer aldığı tespit edilmiştir. Öğrenciler B2 düzeyinin sonunda Türkçe dilbilgisi yapılarının birçoğunu öğrenmiş oldukları için bu düzeyde, öğrencilerin okuma becerisini geliştirmek için gazete metinlerinden yararlanarak sınıf ile öğrencilere okuma becerisi için etkinlik olarak verilmesi elde edilen bulguların temel alınmasına uygun görünmektedir. Bu metinler, başlangıç seviyeden B2 düzeye kadar bütün var olan dilbilgisi yapıları içermektedir. Bu nedenle, öğrencilere gazete metinlerini B2 düzeyinde sunarak, onların hem daha önce öğrendikleri dilbilgisi yapılarını pekiştirilmiş oluruz hem de yeni kelimeler öğretmek kelime hazinelerinin artırılması sağlanır. Özgün metinleri içinde yer alan gazete metinleri, B2 düzeyinde öğrencilere sunulabilmektedir. Bu metinler, kullanım işlevli metinler olduğu nedeniyle, hem bilgi iletmek açısından, kişisel deneyimlerin artırması ve farklı bakış açıları kazandırmaları açısından da önem taşımaktadırlar. Bunun yanı sıra, bu metinler dilbilgisi yapılarını göstermek açısından da son derece önemlidir.

İletişim amaçlı kullanılan özgün metinler, öğrencilerin okuma süreçlerinde, okuma ilgilerinin artırılmasında, kelime hazinelerinin geliştirilmelerinde yararlı olabilen metin türlerinden olmaktadır. Bu metinlerden yabancı dil derslerinde, okuma becerisini geliştirmek amacıyla kullanmak sürecinde, öğrencilerin ilgi alanları ve eğitim düzeyleri dikkate alınarak sunulmalıdır. Bu metinler yeni kelimelerin öğretilmesi ve dilbilgisi yapıların pekiştirilmesi için B2 düzeyi ve ileri düzeylerde kullanılabilir. B1 düzeyinde ise gazete metinleri sadeleştirilerek sunulabilir.

Kaynakça

- Atabay, N., Kutluk, İ. & Özel, S. (1983). *Sözcük Türleri*. Ankara: Türk Dili Kurumu.
- Atak, A & Çetin, B. (2016). Gazete Reklam Metinleri Yokuyla Tamlamaların Öğretimi. *International Journal of Language Academy*. 4(1), 227-237.
- Banguoğlu, T. (2011). *Türkçenin Grameri*. Ankara: Türk Dili Kurumu.
- Durmuş, M. (2013). İkinci/Yabancı Dil Öğretiminde Özgün ve Değiştirilmiş Dilsel Girdi Üzerine. *Turkish Studies- International Periodical For The Language, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(1), 1291-1306.
- Ergin, M. (2013). *Türk Dilbilgisi*. İstanbul: Bayrak.
- Gencan, T.N. (2001). *Dilbilgisi*. Ankara: Ayraç
- Günay, V.D. (2013). *Dil ve İletişim*. İstanbul: Papatya.
- Güneş, F. (2013). Türkçe Öğretiminde Metin Seçimi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1(1), 1-12.
- Hengirmen, M. (2006). *Türkçe Temel Dilbilgisi*. Ankara: Engin.
- Kahraman, T. (2001). *Çağdaş Türkiye Türkçesi Dilbilgisi*. Ankara: Dumat.
- Kara, M. (2010). Oyunlarla Yabancılara Türkçe Öğretimi. *Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi*. 27(27), 407-421.
- Kınay, D. F. (2016). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Metin Uygulama. Baruk Tüfekçioğlu ve Faruk Yıldırım (Ed), *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi*. Ankara: Pegem.
- Korkmaz, Z. (2014). *Türkiye Türkçesi Grameri Şekil Bilgisi*. Ankara: Türk Dili Kurumu.
- Tüfekçioğlu, B. & Yıldırım, F. (2016). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi*. Ankara: Pegem.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin.
- Young, D. J. (1999). Linguistik Simplification of SL Reading Material: Effective Instructional Practice. *The Modern Language Journal*, 83, 350, 366.
- Yunus Emre Enstitüsü. (2015). *Yedi İklim Türkçe A1*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Yunus Emre Enstitüsü. (2015). *Yedi İklim Türkçe A2*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Yunus Emre Enstitüsü. (2015). *Yedi İklim Türkçe B1*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Yunus Emre Enstitüsü. (2015). *Yedi İklim Türkçe B1*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.

Ekler:

Ek1: Yunus Emre Yeki İklim Türkçe Ders Kitapları Setindeki Düzeylere Göre Dil Bilgisel Yapı Sıralaması

A1 Ders Kitabı Dilbilgisi Yapı Sıralaması		
1. Ünite: Vay/ Yok Bu-Şu-O Çoğul Eki, Soru Eki, Bulunma Durumu.	2. Ünite: Emir, Şimdiki zaman. Şahıs Zamirleri, İyelik, Hal Ekleri.	3. Ünite: Belirli Geçmiş Zaman (fiillerde) -idi, Ek fiil(isim cümlelerde kullanımı) -idi, Zaman Zarfları, -mak istemek, -ile, Belirtme hâli eki(-ı, -i, -u, -ü), -Lı, -sız, -lık, saat, dakika,
4. -dan... -a kadar, Gelecek zaman,	5. Ünite: İsim tamlamaları,	6. -ki, -daki, -(ı)ncı,
7. -den daha, en..., -dan beri, -dır.		
A2 Ders Kitabı Dilbilgisi Yapı Sıralaması		
1. Ünite: Belirsiz Geçmiş Zaman(-mış), Ad cümlelerinde Belirsiz Geçmiş Zaman: hastaymış, -dan önce, -dan sonra, -dıktan sonra, -madan önce,	2. Ünite: Pekiştirme: masmavi. Gibi, kadar, Yeteri kadar,	3. Ünite: Geniş Zaman, -ca, -a göre, bu yüzden/ bu sebeple, belki...belki, hem...hem..., ne...ne..., ya...ya... , ister...ister,
4. Ünite: -ma/-mak/-ış, dolaylı anlatım (emir kipi),	5. Ünite: -(y)ıp, -madan, - (y)arak, -mAyıp, -(y)a...-(y)a.	6. -abilmek (Yeterlik ve ihtimal).
7. Ünite: -mek için, -mak üzere,diye sormak/cevap vermek.	8. Ünite: -an/en	

B1 Ders Kitabı Dilbilgisi Yapı Sıralaması		
1. Ünite: -ken zarf -fiil eki: konuşurken, -(ı)yordu	2. Ünite: İşteş çatı: - ş;selamlaştım,koşuştular, bence, bana göre,	3. Ünite: Dilek kipi (keşke): - sA: keşke yağmur yağsa, Şart kipi (eğer): -sA, -Irsa. Ad cümlelerinde şart: eğer hastaysan, yarın işe gelme, Dilek kipinin hikayesi: - sAydı. Keşke gelseydi.

4. Ünite: Gereklilik kipi: malı, -Alı, -DığındaAn beri, Dı...-Alı: eve gideli, gittiğinden beri, gitti gideli, Ettirgen çatı: -Dır, -Ir, -t, -Ar. Saçlarımı kestirdim	5. Ünite: Dönüslü çatı: -n, -l, sevindi. (kendi) dönüslülük zamiri: herşeyi kendim yaptım.	6. Ünite: Edilgen çatı: -l, -n: bulaşıklar yıkandı.
7. Ünite: Sıfat- Fiil ekleri: -An, -Dık, -AcAk.		
B2 Ders Kitabı Dilbilgisi Yapı Sıralaması		
1. Ünite: Sıfat-Fiil Ekleri: -Ar: çalar saat, -Ir: gelir vergisi, -r: Okuryazar, -mAz: Görünmez kaza, -Ası: eli öpülesi. Zarf-fiil Ekleri: -AnA kadar/-IncAyA kadar, -mAksızIn: uyuyana kadar, uyuyancaya kadar, Uyumaksızın. Bütün zamanların hikayeleri.	2. Ünite: Sıfat fiil eki: -mlş: patlamış mısır. Zarf fiil ekleri: -dığı sırada, -dığında, -dığı zaman, -AcAğı zaman, -AcAğı sırada. Bütün zamanların rivayetleri.	3. Ünite: İsimden dolaylı anlatım. Fiilden dolaylı anlatım, Emir kipinin dolaylı anlatımı, İstek kipinin soruların dolaylı anlatımı.
4. Ünite: Zarf fiil ekleri. Boyunca, süresince, -Dığı		
5. Gereklilik Kipinin Dolaylı Anlatım, Zarf-fiil Ekleri: -Dığı için, -Dığında, -AcAğı için, -AcAğındaAn,	6. Ünite: Birleşik çatı: tanıştırmış. Zarf - fiil ekleri: -Dığı halde, -mAşIna rağmen, -AcAğı halde, -E rağmen: yağmura rağmen	7. Ünite: Zarf fiil ekleri: -mAk yerine, -AcAğına, -AcAğı yerde, -mAktAnsA, Dığı takdirde, -mAşı durumunda, -mAşı halinde.
8. Ünite: -I vermek: bitivermek -A kalmak: bakakalmak -A durmak: yapadurun -A yazmak: düşe yazmak -A gelmek: anlatılagelmek		

Ek 2:**Kış Mevsiminde Cilt Bakımı**

Kışın havanın soğuk olması, fırtınalı veya rüzgarlı olması cildi de etkiler. Ancak cildin biraz yağmura, biraz da kara temas etmeye ihtiyacı vardır. Havanın hafif yağmurlu, hafif karlı olduğu günlerde dışarı çıkıp bu rahmetlerin cilde değmesine izin verin. Kış aylarında güneş ışığını fazla göremediğimiz için rengimiz solmaya başlar.

Kışın, güneşin en kuvvetli olduğu öğle saatlerinde açık havada 1 saat yürüyüş yapmaya çalışın. Yürüyüş hem vücudunuzu çalıştıracak, hem de aynı zamanda güneşlenmiş olacaksınız. Bu arada beslenmeden de bahsetmek isterim. Beslenmesinde yeteri kadar kırmızı et, karaciğer, yumurta, balık alamayan pek çok insan solgun yüzlü olur. Demir kaynağı olan bu yiyecekleri yeteri kadar yemek çok önemlidir. Vücudun her türlü hastalığa karşı direncini artırır. Cildin rengini güzelleştirir. Hayvansal gıdalardan uzak durarak vejetaryen beslenme insan vücudu için tehlikeli sonuçlar doğurur. Kışın yüzünüzü yıkarken, sabun kullanmamaya çalışın. Sabun yerine badem kepeği kullanabilirsiniz. 1 çorba kaşığı badem kepeğini püre olana kadar az miktarda su ile karıştırın. Soğuktan sonra yüzünüze sürün ve 5-8 dakika geçtikten sonra ılık suyla yıkayın.

Kışın ısıtıcılar yüzünden evin içinde havası çok kuruyabilir. Bu durum cildi önemli derecede etkiler. Bu yüzden odalarda havayı nemlendirmek gerekir. Bir kaç tane geniş vazo seçip içine dekoraif taşlar koyun ve su ile doldurun. Oluşturduğunuz bu güzellik havayı nemlendirmekle birlikte ruh halinizi de canlandırır. Vazoların içine her gün su ilave etmeyi unutmayın.

Odalarda nem oranını şöyle öğrenebilirsiniz: Masanızın üzerine, dörtte birini suyla doldurduğunuz bir bardak koyun. İçine üç küp buz atın. Eğer 5 dakika sonra bardağın kenarı terlese nem oranı iyi demektir. Ancak 15 dakika sonra bile terleme olmadıysa, havanın çok kuru olduğunu işaret eder.

(**HÜRRİYET** Gazetesinden alınmıştır.)

Ek 3:**Görme engelliler için son teknoloji**

Başkentte görme engelliler, son teknoloji uygulamalarla bilgiye ulaşıp hayata bağlanıyor. Görme engelliler eğitim ve teknoloji merkezi'nde üyeler hizmetlerden ücret ödemediği yararlanıyor.

BÜYÜKŞEHİR Belediyesi tarafından 12 yıldır hizmet veren Görme Engelliler Eğitim ve Teknoloji merkezi sayesinde görme engelliler, son teknolojik uygulamalarla bilgiye ulaşıp hayata bağlanıyor. Sosyal, kültürel, sağlık, eğitim ve ekonomik alanlarda engellilerin yanında olan Büyükşehir Belediyesi'nin, Ankaray Beşevler metro istasyonu içinde bulunan Görme Engelliler Eğitim ve Teknoloji Merkezi'nde verilen hizmet dikkat çekiyor. Bugüne kadar 5 bin 663 üyeye hizmet veren merkezde görme engellilerin hayatını kolaylaştıracak tüm teknolojik gelişmeler takip edilerek, üyelerin kullanımına yönelik çalışmalar yapılıyor.

Merkezde engellilerin kullanımına uygun 30 bilgisayar ile görme engellilere yönelik teknolojik malzeme, kasetler ve kütüphane bulunuyor. Üyeler son teknolojiyle donatılmış merkezdeki hizmetlerden hiçbir ücret ödemediği yararlanabiliyor. Braille alfabesini görme engelli bir kişinin sesli ve yazılı kullanabilmesini sağlayan 'Braille Display' cihazının bulunduğu bilgisayarlarda üyeler, en son sürüm olan Jaws 17 (Ekran yazıları okuma programı Geveze adlı Türkçe senetzleyici ile) sayesinde her türlü sözel ders kitaplarını, ders notlarını testlerini dokümanlarını, romanlarını tarayıcıdan tarayıp, Braille yazıcıdan baskı alabiliyor.

(**HABERTÜRK** Gazetesinden alınmıştır.)

Ek 4:**Ergenlik Dönemi ve Sorunlarla Başa Çıkma Yolları**

Ergenlik genel olarak kızlarda 11-20 yaşlarıerkeklerde ise 13-20 yaşları arasında fiziksel ve psikolojik olarak en hızlı değişim dönemdir.hızlı değişimden dolayı da bir kabullenmeme ve bocalama dönemidir.sabit bir yaşı yoktur.çocukluktan erinliğe adım atan genç asıl cinsel kimliğinin belirginleşmesi, vücut yapısı olarak hızlı değişim, cinsiyet hormonlarının vücutta yan etki olarak yarattığı sivilciler veya çillenmeler ergenin hemen kabullenebileceği şeyler değildir aslında. Bocalamanın temelinde de bu kabullenmeme yatar.

Bu hızlı değişime alışamayan yada yadırgayan genç genelde bunalıma girme, içine kapanık bir kişilik sergileme, hırçınlaşma, çabuk sinirlenme, inatçılı, toplumsal zıtlasma, dikkat ve ilgi dağınıklığı, yalnız kalma eğilimi, aşırı duygusallık, can sıkıntısı, huzursuzluk, kendini beğenmeme, çevredeki konuşma ve bakışlardan kendine yönelik elıştırı ve yadırgamalar çıkarma, güvensizlik, çekingenlik, kaygı, otoriteye ve kurallara karşı çıkma, hayalcilik gibi sayısız tutarsız davranış örnekleri sergiler. Biyolojik, fizyolojik ve psikolojik gelişme ve değişimlerin mutlaka olması gerektiğini ve bunun birkaç yıllık bir süreç olduğunu ve karşılaştığı hertürlü değişikliğin gayet doğal bir şey olduğunu kabullenen ve benimseyen genç bu dönemi sağlıklı bir şekilde atlatabilmektedir. Aksi düşünce, tutum ve davranıştabulunan ergen genelde başarısızlık, kişilik bunalımı, sorunlu ve o kadar da yıpratıcı bir ergenlik dönemi geçirmekte ve belki de bu geçiş bütün yaşamını etkileyebilmektedir.

Kimlik arayışı ergenlik döneminn en büyük özelliklerinden birisidir.genç kendine özgü bir kişilik tam anlamıyla oluşturamadığı için rol çatışmaları veya başkalarını model seçme gibideğişik arayışlara girmektedir.genelde ses-sinema sanatçıları, öğretmen, doktor, mühendis gibi değişik meslek gruplarındaki kişiler model veya idol olarak seçilmekte, onlara benzemeye çalışılmaktadır. Değişik kişi ve kişiliklerin kendisi için büyük bir avantaj ve kendi ideal kişiliğini oluşturmada büyük bir fırsat olduğunu kabullenbilen ergen genelde bu kişilik bu kişilik arayışından mutlu ve galip çıkabilmektedir. Kimlik arayışında bocalayan gençler karamsarlık, aşırı duygusallık veya hırçınlık, çevresiyle sürekli çatışma, içine kapanıklık, arkadaşlarıyla geçinemem, yalan söyleme, hırsızlık, zararlı arkadaşlıklar ve hatta intihar gibi çok olumsuz kaçış arayışları içine girebilmektedir.

(SABAH Gazetesinden alınmıştır.)